

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (četrti senat)

z dne 25. septembra 2015*

„Predhodno odločanje — Nujni postopek predhodnega odločanja — Člen 99 Poslovnika Sodišča — Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep 2002/584/PNZ — Evropski nalog za prijetje — Člena 2(4) in 4, točka 1 — Pogoji za izvršitev — Nacionalno kazensko pravo, ki izvršitev evropskega naloga za prijetje pogojuje, poleg z dvojno kaznivostjo, s tem, da sta za kaznivo dejanje v skladu s pravom izvršitvene države članice zagrožena zaporna kazen ali varnostni ukrep, vezan na odvzem prostosti, z najvišjo mero najmanj dvanajst mesecev“

V zadevi C-463/15 PPU,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska) z odločbo z dne 2. septembra 2015, ki je prispela na Sodišče istega dne, v postopku

Openbaar Ministerie

proti

A.

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, K. Jürimäe, sodnica, J. Malenovský, M. Safjan (poročevalec), sodnika, in A. Prechal, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom na podlagi člena 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL L 81, str. 24, v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584).

* Jezik postopka: nizozemščina.

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje na Nizozemskem, ki ga je izdal procureur des Konings bij de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (državni tožilec na prvostopenjskem sodišču v Bruslju, Belgija) zoper A.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah od 5 do 7 in 10 Okvirnega sklepa 2002/584 je navedeno:

„(5) Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskoopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe.

(6) Evropski nalog za prijetje, kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je ‚temeljni kamen‘ pravosodnega sodelovanja.

(7) Ker cilja o nadomestitvi sistema večstranske izročitve oseb, ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z 13. decembra 1957, ni mogoče zadostno uresničiti z enostranskim delovanjem držav članic in ga je torej, zaradi njegovega obsega in učinkov, lažje uresničiti na ravni Unije, lahko Svet sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 2 [EU] in člena 5 [ES]. V skladu z načelom proporcionalnosti, kakor je predstavljeno v slednjem členu, ta okvirni sklep ne presega okvirov tega, kar je potrebno za uresničitev tega cilja.

[...]

(10) Mehanizem evropskega naloga za prijetje temelji na visoki stopnji zaupanja med državami članicami. Njegovo izvajanje se lahko zaustavi samo v primeru resnih in nenehnih kršitev načel iz člena 6(1) [EU] ene od držav članic, ki jih ugotovi Svet na podlagi člena 7(1) omenjene pogodbe s posledicami, navedenimi v členu 7(2) te pogodbe.“

- 4 Člen 1 tega okvirnega sklepa določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapor ali [varnostni] ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [EU].“

- 5 Člen 2 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Področje uporabe evropskega naloga za prijetje“, določa:

„1. Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja, ki se po pravu odreditvene države članice kaznujejo z zaporno kaznijo ali [varnostnim] ukrepom, vezanim na odvzem prostosti[, z najvišjo mero] najmanj 12 mesecev ali, kadar sta kazen ali [varnostni] ukrep, vezan na odvzem prostosti[, izrečena, za kazni do najmanj štirih mesecev.

2. Naslednja kazniva dejanja, če so v odreditveni državi članici kazniva z zaporno kaznijo ali [varnostnim] ukrepom, vezanim na odvzem prostosti[, do [z najvišjo mero] najmanj treh let in kot so opredeljena po pravu odreditvene države članice, so po tem okvirnem sklepu in brez ugotavljanja dvojne kaznivosti storjenega dejanja razlog za predajo osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje:

[...]

4. Pri drugih kaznivih dejanjih, ki niso zajeta v odstavku 2, se zahtevana oseba lahko preda pod pogojem, da dejanja, za katera je bil odrejen nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice pomenijo kaznivo dejanje, kakršnikoli že so njegovi sestavni elementi ali opis.“

- 6 Člen 4, točka 1, navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“, določa:

„Izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje:

1. če, v katerem od primerov iz člena 2(4), dejanje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice ni kaznivo dejanje; vendar se v povezavi z davki in dajatvami, carino in deviznim poslovanjem izvršitev evropskega naloga za prijetje ne zavrne z razlogom, da zakonodaja izvršitvene države članice ne odmerja enakih davkov in dajatev ali da ne vsebuje enakih pravil glede davkov, dajatev ter carinskih in deviznih predpisov kot zakonodaja odreditvene države članice;

[...]“

Nizozemsko pravo

- 7 Člen 7(1) zakona o predaji oseb (Overleveringswet) določa:

„1. Predaja se lahko dovoli izključno za namene:

- (a) kazenske preiskave, ki jo začnejo organi odreditvene države članice na podlagi domneve, da je oseba, katere predaja se zahteva, po mnenju odreditvenega pravosodnega organa, storila:
1. kaznivo dejanje, ki je v pravu odreditvene države članice opredeljeno kot tako in je hkrati navedeno na seznamu v Prilogi 1 tega zakona, za katero je v skladu s pravom odreditvene države članice najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj tri leta, ali
 2. drugo ravnanje, ki se tako v skladu s pravom odreditvene države članice kot nizozemskim pravom kaznuje s kazensko sankcijo, za katero je najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev;
- (b) izvršitve zaporne kazni najmanj 4 mesece, izrečene za ravnanje iz točke 1 ali 2, za osebo, katere predaja se zahteva, na ozemlju odreditvene države članice.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 8 Državno tožilstvo pri Rechtbank Amsterdam je temu sodišču predložilo zahtevo za izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki ga je 6. novembra 2014 izdal Procureur des Konings bij de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, s katerim se zahteva prijetje in predaja A., ki se je takrat nahajal na Nizozemskem zaradi prestajanja pravnomočne zaporne kazni, ki so mu jo izrekla nizozemska sodišča, z namenom izvršitve druge, petletne zaporne kazni, na katero je bil A. obsojen v Belgiji.
- 9 V tem evropskem nalogu za prijetje je bila navedena sodba, ki jo je 7. oktobra 2014 izrekel 43. kazenski senat Rechtbank van eerste aanleg van Brussel (sodišče prve stopnje v Bruslju).
- 10 Dejanja, za katera je bil obsojen A., so v zadevnem evropskem nalogu za prijetje iz spora o glavni stvari povzeta, kot sledi. A. je 2. marca 2013 v Bruslju razbil kozarec, razkrečenih nog sedel na svojo soprogo in jo z eno roko začel daviti, z drugo roko pa ji je z razbitim kozarcem zadajal udarce v glavo, vrat in levo roko. Na zdravniškem pregledu soproge so bile ugotovljene tri rane, povzročene z ostrim koničastim predmetom. Pred tem je A. v obdobju med 28. februarjem in 2. marcem 2013 svojo soprogo pretepal.
- 11 Predložitveno sodišče navaja, da je za ta dejanja, ki so v skladu z belgijskim pravom kazniva in opredeljena kot „naklepne telesne poškodbe soproge, ki so povzročile njeno nezmožnost za delo“ in „naklepne telesne poškodbe soproge“, v skladu z nizozemskim pravom v obeh primerih najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev. Nasprotno bi se tretje dejanje, ki bremeni A., to je nošenje prepovedanega orožja, v skladu z nizozemskim pravom kaznovalo le z globo tretje kategorije.
- 12 Predložitveno sodišče – ob upoštevanju člena 7(1) Overleveringswet, ki po njegovi razlagi določa, da morajo biti ravnanja, ki se očitajo osebi, katere predaja se zahteva, kazniva v obeh zadevnih državah članicah in da mora biti v obeh državah članicah zanje najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev – dvomi v izvršljivost zadevnega evropskega naloga za prijetje, kar zadeva navedeno tretje dejanje. Vendar pa se zastavlja vprašanje, ali je zavrnitev, ki temelji na takšni razlagi, v skladu s členoma 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584.
- 13 V teh okoliščinah je Rechtbank Amsterdam prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali člena 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ izvršitveni državi članici dovoljujeta, da navedeni določbi prenese v svoje nacionalno pravo tako, da lahko zahteva ne samo, da dejanje pomeni kaznivo dejanje v skladu z njenim pravom, temveč tudi, da je zanj zagrožena najvišja zaporna kazen vsaj dvanajst mesecev?“

Nujni postopek

- 14 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku v skladu s členom 107 Poslovnika Sodišča.
- 15 To sodišče je svoj predlog obrazložilo zlasti z dejstvom, da se 1. januarja 2016 izteče izvrševanje zaporne kazni, ki so jo A. izrekla nizozemska sodišča. Vendar bi se izvrševanje te kazni s 17. septembrom 2015 lahko prekinilo pod pogojem, da bi A. istočasno zapustil nizozemsko ozemlje.

- 16 Po koncu obravnave, ki je 24. julija 2015 potekala pred predložitvenim sodiščem, je le-to odredilo pripor A. od trenutka, ko se izteče njegovo prestajanje zaporne kazni za druga dejanja. Državno tožilstvo je na obravnavi 18. avgusta 2015 izjavilo, da bo to odredbo izvršilo, če ob izteku prestajanja kazni, ki so jo izrekla nizozemska sodišča, še ne bo sprejeta končna odločitev glede evropskega naloga za prijetje.
- 17 Po navedbah predložitvenega sodišča, ki opozarja, da se 21. septembra 2015 iztečejo roki za odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, določeni v členu 17(3) in (4) Okvirnega sklepa 2002/584, bo hiter odgovor Sodišča na vprašanje za predhodno odločanje neposredno in odločilno vplival na trajanje pripora A. na Nizozemskem. Končno naj bi tudi A. sam zaprosil za čimprejšnjo izročitev belgijskim organom.
- 18 V zvezi s tem je treba na prvem mestu navesti, da se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe nanaša na razlago Okvirnega sklepa 2002/584, katerega določbe spadajo pod naslov V tretjega dela Pogodbe DEU, ki se nanaša na območje svobode, varnosti in pravice. Torej se zanj lahko uporabi nujni postopek predhodnega odločanja.
- 19 Na drugem mestu, A. trenutno prestaja zaporno kazen, ki pa jo je od 17. septembra 2015 mogoče prekiniti pod pogojem, da bo zapustil nizozemsko ozemlje. Ta zapustitev, skladna z željo A., bi bila uresničena z njegovo predajo belgijskim organom v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje. Če do 1. januarja 2016 ne bo sprejeta odločitev o izvršitvi tega naloga, bo A. načeloma ostal priprt do sprejetja te odločitve.
- 20 V teh okoliščinah se je četrti senat Sodišča 10. septembra 2015 na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da ugotovi predlogu predložitvenega sodišča, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku.

Vprašanje za predhodno odločanje

- 21 Člen 99 Poslovnika določa, da če je vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, enako vprašanju, o katerem je Sodišče že odločalo, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na tako vprašanje, ali če odgovor na vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, ne dopušča nobenega razumnega dvoma, lahko Sodišče na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.
- 22 To določbo je treba uporabiti v okviru tega predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 23 Predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člena 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584, razlagati tako, da nasprotujeta temu, da je predaja na podlagi evropskega naloga za prijetje v izvršitveni državi članici pogojena ne le s tem, da je ravnanje, za katero je bil izdan ta nalog za prijetje, v pravu te države članice opredeljeno kot kaznivo dejanje, temveč tudi s tem, da je zanj v skladu z istim pravom najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev.
- 24 V zvezi s tem je treba opozoriti, da lahko v skladu s členom 4, točka 1, Okvirnega sklepa izvršitveni pravosodni organ zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, če v katerem od primerov iz člena 2(4) tega okvirnega sklepa dejanje, zaradi katerega je bil izdan evropski nalog za prijetje, v skladu s pravom izvršitvene države članice ni kaznivo dejanje. Navedeni člen 2(4) določa, da se ta možnost nanaša na kazniva dejanja, ki niso zajeta v odstavku 2 istega člena, kakršnikoli že so njihovi sestavni elementi ali opis.

- 25 Navedena možnost zavrnitve izvršitve je zato omejena na primere, ko se evropski nalog za prijetje nanaša na ravnanje, ki ni navedeno na seznamu iz člena 2(2) Okvirnega sklepa 2002/584 in v pravu izvršitvene države članice ni opredeljeno kot kaznivo dejanje.
- 26 Glede na to, da nošenje prepovedanega orožja, ki je eno od dejanj iz postopka v glavni stvari, po navedbah predložitvenega sodišča v skladu z nizozemskim pravom pomeni kaznivo dejanje, je treba ugotoviti, da zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki zadeva to dejanje, ni zajeto v primeru, ki je izrecno naveden v členih 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584.
- 27 Poleg tega niti člena 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584 niti katera koli druga določba tega sklepa ne predvidevajo možnosti, da se zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki se nanaša na ravnanje, ki v izvršitveni državi članici sicer pomeni kaznivo dejanje, vendar tam zanj ni najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev.
- 28 Ta ugotovitev je podkrepljena s splošno sistematiko Okvirnega sklepa 2002/584 in s cilji, ki jih le-ta zasleduje.
- 29 Kot namreč izhaja iz prvih dveh odstavkov njegovega člena 2, se ta okvirni sklep ravna – kar zadeva kazniva dejanja, za katera se lahko izda evropski nalog za prijetje – po višini kazni, ki velja v odreditveni državi članici (glej v tem smislu sodbo *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, točka 52). Razlog za to je, da kazenski pregon ali izvršitev zaporne kazni ali varnostnega ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, v zvezi s katerima se izda takšen nalog za prijetje, potekata v skladu s pravili te države članice.
- 30 V nasprotju s sistemom izročitve, ki ga je Okvirni sklep 2002/584 ukinil in nadomestil s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi, ta okvirni sklep ne upošteva več višin kazni, ki veljajo v izvršitvenih državah članicah. To se ujema z glavnim ciljem tega okvirnega sklepa, navedenim v uvodni izjavi 5, ki je zagotoviti prost pretok pravosodnih odločitev v kazenskoopravnih zadevah na območju svobode, varnosti in pravice.
- 31 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba člena 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584, razlagati tako, da nasprotujeta temu, da je predaja na podlagi evropskega naloga za prijetje v izvršitveni državi članici pogojena ne le s tem, da je ravnanje, za katero je bil izdan ta nalog za prijetje, v pravu te države članice opredeljeno kot kaznivo dejanje, temveč tudi s tem, da je zanj v skladu z istim pravom najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev.

Stroški

- 32 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člena 2(4) in 4, točka 1, Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je treba razlagati tako, da nasprotujeta temu, da je predaja na podlagi evropskega naloga za prijetje v izvršitveni državi članici pogojena ne le s tem, da je ravnanje, za katero je bil izdan ta nalog za prijetje, v pravu te države članice opredeljeno kot kaznivo dejanje, temveč tudi s tem, da je zanj v skladu z istim pravom najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj dvanajst mesecev.

Podpisi